

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบฝึกทักษะ

THE DEVELOPMENT OF THAI LANGUAGE LEARNING ACHIEVEMENT ON READING FOR MAIN IDEA FOR MATAYOMSUKSA 3 USING LANGUAGE EXERCISES

เจษฎา บุญมาโฮม / JESADA BOONMAHOME¹
ธิตีรัตน์ รุ่งเจริญเกียรติ / THITIRUT RUNGCHAROENKIAT²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดห้วยจรเข้วิทยาาคม จังหวัดนครปฐม จำนวน 59 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 29 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบฝึกทักษะ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สร้างโดยผู้วิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้แบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้แบบฝึกทักษะ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญหลังการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: แบบฝึกทักษะ การอ่านจับใจความสำคัญ

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

²อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ABSTRACT

The purposes of this research were to: 1) compare Thai language learning achievement of students on reading for main idea before and after learning by using language exercises; 2) compare Thai language learning achievement of the students with the set criterion of 80%; and 3) compare Thai language learning achievement of the students between experimental group and control group. The sample was 59 Matayomsuksa 3 students at Wat Huai Chorakhe Phitthayakhom School in Nakhon Pathom Province, derived by multi-stage random sampling. The students was divided into 2 groups: 30 for experimental groups and 29 for control groups. The research instruments were language exercises and learning achievement tests constructed by the researcher. Data were analyzed with mean, standard deviation and t-test.

The results were as follows:

1. The students' Thai language learning achievement on reading for main idea after learning by using the language exercises was higher than that of before with statistical significance at .05.
2. The students' Thai language learning achievement on reading for main idea by using the language exercises was higher than the set criterion of 80 %.
3. The experimental group's learning achievement was higher than that of the control group with statistical significance at .05.

Keywords: exercises, reading for main idea

บทนำ

ภาษาเป็นสิ่งที่บันทึกเรื่องราวและภาพสะท้อนมรดกทางวัฒนธรรมของชาติที่บรรพบุรุษสร้างไว้ให้คนรุ่นหลังเพื่อใช้ติดต่อสื่อสาร ดำเนินชีวิต ประกอบอาชีพ และถ่ายทอดความรู้ ภาษาเกิดจากการตกลงร่วมกันของคนในชาติจนเกิดเป็นระบบของตนเอง ภาษาจึงเป็นเอกลักษณ์ของชาติ แต่มีใช้ทุกชาติจะมีภาษาเป็นของตนเอง ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศที่มีความเจริญทางวัฒนธรรม เพราะมีภาษาประจำชาติยาวนานนับเจ็ดร้อยกว่าปี คนไทยทุกคนต้องภูมิใจและใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง นอกจากนี้ ภาษาไทยยังเป็นพื้นฐาน จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ มนุษย์ต้องใช้ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อติดต่อสื่อสาร ภาษาไทยจึงเป็น

พื้นฐานสำคัญของการศึกษาวิชาต่าง ๆ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 อ้างถึงใน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552: 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิด ความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือใน การติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้พัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ อีกทั้งภาษาไทยยังเป็นสิ่งแสดงภูมิปัญญา ของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และ สืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

ทักษะการอ่านถือเป็นพื้นฐานสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทย เพราะการอ่าน เป็นเครื่องมือสำคัญด้านการศึกษาที่ใช้แสวงหาความรู้ การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ และ การพักผ่อนหย่อนใจ ดังที่ ศิริพร ลิ้มตระกูล (2541: 5-6) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านว่ามี ความสำคัญอย่างยิ่งต่อชีวิตประจำวันของทุกคน เพราะข้อมูลความรู้ ความเจริญทางวิชาการนิยม เผยแพร่ในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ บุคคลต้องมีความรู้และทักษะด้านการอ่านเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนา ความรู้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาทางเทคโนโลยีตลอดจนพัฒนาประเทศชาติในที่สุด เป้าหมายสำคัญ ของการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านออกเขียนได้ เพราะเชื่อว่าผู้เรียนสามารถ นำทักษะการอ่านไปแสวงหาความรู้ เพื่อนำความรู้มาพัฒนาประเทศต่อไป นอกจากนี้ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545: 2) ได้กล่าวว่า การอ่านมีความจำเป็นสำหรับทุกคน เพราะการอ่านเป็น เครื่องมือสำคัญที่ใช้แสวงหาความรู้ ดังนั้น การฝึกฝนการอ่านอยู่เสมอจะส่งผลให้เกิดพื้นฐาน การอ่านที่ดี เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวาง สอดคล้องกับวรรณิ โสมประยูร (2553: 120-126) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญของการศึกษาทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะ การอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ ชีวิตประจำวัน ติดต่อกับสื่อสารกับบุคคลอื่น ๆ ร่วมกับทักษะการฟัง การพูดและการเขียน ทั้งด้าน การกิจส่วนตัวและประกอบอาชีพการงานต่าง ๆ ในสังคม นั้นแสดงว่าการอ่านสำคัญยิ่งต่อชีวิตมนุษย์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เน้นให้ผู้เรียนตระหนักถึง ความสำคัญและสามารถพัฒนากระบวนการอ่าน โดยกำหนดคุณภาพของผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา ขั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับว่าต้องอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรอง เป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญ และรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เขียนกรอบ

แนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552: 5)

อย่างไรก็ตาม ผลการทดสอบ O-NET รายวิชาภาษาไทย พ.ศ. 2558 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยระดับประเทศและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต่ำกว่าร้อยละ 50 สะท้อนให้เห็นว่าการอ่านของผู้เรียนยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนต้องพัฒนาการอ่านไว้เป็นอันดับแรก เพื่อเป็นพื้นฐานการเรียนวิชาต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านจับใจความสำคัญเพื่อสรุปประเด็นเนื้อหาและสาระสำคัญ

การอ่านจับใจความสำคัญเป็นการอ่านขั้นพื้นฐานที่มีความสำคัญเพราะเป็นการจับประเด็นหลักของเรื่อง มีคุณประโยชน์ต่อการแสวงหาความรู้ ดังที่ เอกนรินทร์ สีมหาศาล (2546: 34) กล่าวว่า การอ่านจับใจความสำคัญถือเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน เพราะช่วยให้รับข้อมูลได้อย่างถูกต้อง การอ่านจับใจความสำคัญที่ดีจะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการเรียน การฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญอยู่เสมอจะทำให้ผู้อ่านอ่านเป็น เพราะการอ่านจับใจความสำคัญคือการที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจเรื่องราวด้วยกระบวนการถ่ายทอดความหมายจากสารออกมาเป็นความคิดที่ผู้อ่านสรุปความได้ หรือสาระสำคัญจากเรื่องที่อ่าน การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องจับประเด็นสำคัญได้ และสามารถบอกจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่านได้ (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ, 2547: 42 และสุวิรัตน์ บำรุงสุข และคณะ, 2558: 136) ทั้งนี้ ศศิธร สุริยวงศ์ และวิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2555: 105-108) ได้สังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการอ่านพบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่อ่านจับใจความสำคัญไม่ได้ สรุปประเด็นไม่ถูกต้อง ไม่สามารถแยกแยะความรู้ ข้อเท็จจริงได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร และเป็นอุปสรรคต่อการเรียนวิชาอื่น ๆ

แบบฝึกทักษะเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาและมวลประสบการณ์ต่าง ๆ แบบฝึกทักษะประกอบด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจ และเหมาะที่จะนำมาใช้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ เกิดความคล่องแคล่ว ความชำนาญ ตลอดจนเกิดความแม่นยำ ซึ่งเป็นไปโดยอัตโนมัติ ด้วยการทบทวนเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่เรียน ดังนั้น แบบฝึกทักษะจึงจำเป็นต่อการเรียนการสอน อีกทั้งยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้แก้ไขข้อบกพร่องทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญด้วยการฝึกปฏิบัติบ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญ ดังที่ สงบ มั่นคง (2542 อ้างถึงใน เจษฎา บุญมาโฮม และจันทราทิพย์ อภัยวงศ์, 2558: 42-43) ได้กล่าวถึงความสำคัญของแบบฝึกทักษะว่าเป็นวิธีสอนที่สนุกอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งการที่ผู้เรียนทำแบบฝึกมาก ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านภาษาดีขึ้น เพราะผู้เรียนมีโอกาสนำความรู้ที่เรียนมาฝึกให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่กว้างขวางยิ่งขึ้น และยังสามารถคล้องกับกันต์ต้นยวรจิตติพล (2542: 37) ที่กล่าวว่า แบบฝึกช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาและมีทักษะ

ทางภาษาที่คงทน ช่วยให้ครูประหยัดเวลาในการเตรียมแบบฝึกหัดอยู่ตลอดเวลา และทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ของผู้เรียนได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ แบบฝึกทักษะยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนเนื้อหาที่เรียนไปแล้วได้ด้วยตนเอง และทราบพัฒนาการความก้าวหน้าด้านการเรียนของตนเอง

หากพิจารณาลักษณะและกระบวนการของแบบฝึกทักษะจะพบว่า สอดคล้องกับธรรมชาติของวิชาภาษาไทยที่ต้องอาศัยการฝึกฝนให้เกิดความชำนาญเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวันเพ็ญ คุณพิริยะทวี (2548) ณัฐชา อักษรเดช (2554) นิรัติศัย สุดเพาะ (2555) และนงเยาว์ ทองกำเนิด (2558) ที่พบว่า แบบฝึกทักษะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการนำเสนอข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าแบบฝึกทักษะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครปฐม ด้วยแบบฝึกทักษะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับเกณฑ์ร้อยละ 80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

สมมติฐาน

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าก่อนเรียน
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบฝึกทักษะ หมายถึง แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีส่วนประกอบสำคัญคือ ส่วนนำเสนอองค์ความรู้ ส่วนฝึกปฏิบัติให้ชำนาญ และส่วนประเมินผล ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามหลักการสร้างแบบฝึกทักษะ ซึ่งผู้เรียนสามารถโต้ตอบกับบทเรียนได้ และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยตั้งชื่อแบบฝึกทักษะนี้ว่า “แบบฝึกทักษะชุดชวนอ่าน พาคิด” ประสิทธิภาพผ่านเกณฑ์ การหาประสิทธิภาพ ซึ่งแบบฝึกทักษะนี้มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 82.16/81.17 เนื้อหาการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 แบบฝึกย่อย คือ 1) การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยแก้ว E_1/E_2 เท่ากับ 83.78/82.87 2) การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง E_1/E_2 เท่ากับ 81.34/81.57 และ 3) การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทาน E_1/E_2 เท่ากับ 81.08/80.27 ดังนั้นแบบฝึกทักษะฉบับนี้ จึงมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80

เกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับคะแนนคุณภาพขั้นต่ำที่จะยอมรับได้ อ้างอิงตามเกณฑ์ การหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ซึ่งเป็นการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของการปฏิบัติด้วยการประเมินผล พฤติกรรมของผู้เรียน 2 ลักษณะ คือ การประเมินผลพฤติกรรมต่อเนื่องลักษณะกระบวนการ (E_1) และการประเมินผลพฤติกรรมขั้นสุดท้ายลักษณะผลลัพธ์ (E_2) โดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดค่าคะแนนไว้ที่ร้อยละ 80

การอ่านจับใจความสำคัญ หมายถึง พฤติกรรมความเข้าใจความหมายและจุดมุ่งหมาย ของสิ่งที่อ่าน ตลอดจนแนวคิดของเรื่อง เพื่อสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนตามที่ผู้วิจัยออกแบบการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ มีขั้นตอนการสอน 3 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นนำ ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และขั้นสอน โดยมีการฝึกฝนการอ่านจับใจความสำคัญจากใบกิจกรรมและแบบฝึกหัด ไม่ได้เน้น การใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ใด ๆ

วิธีดำเนินการ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความ สำคัญของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกทักษะครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองมี รายละเอียดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยดำเนินการวิจัยด้วยแบบแผนการวิจัยการทดลองลักษณะมีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการทดสอบก่อนและหลังการวิจัย (randomized control group pretest-posttest design)

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดห้วยจรเข้วิทยา ตำบลห้วยจรเข้ อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนโดยการสุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองมา 1 โรงเรียน ผลการสุ่มได้โรงเรียนวัดห้วยจรเข้วิทยา ซึ่งมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 รวม 319 คน จำนวน 9 ห้อง จากนั้นสุ่มเพื่อแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/7 จำนวน 30 คน เพื่อจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 29 คน เพื่อจัดการเรียนรู้แบบปกติ ทั้งนี้ได้มีการตรวจสอบคุณสมบัติความเท่าเทียมกันของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองด้วยสถิติทดสอบที่ พบว่าไม่แตกต่างกัน

ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

ตัวแปรต้น การสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ/การสอนแบบปกติ

ตัวแปรตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ

ระยะเวลาในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2560 โดยดำเนินการทดสอบก่อนการทดลอง 1 คาบ ดำเนินการทดลองจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ เป็นเวลา 9 คาบ โดยกลุ่มทดลองดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะ ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการจัดการเรียนรู้ด้วยการสอนแบบปกติ จากนั้นทดสอบหลังการทดลอง 1 คาบ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 11 คาบ

เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ 3 แบบฝึกย่อยคือ 1) การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยแก้ว 2) การอ่านจับใจความสำคัญจากบทร้อยกรอง และ 3) การอ่านจับใจความสำคัญจาก

นิทาน เป็นการบูรณาการการอ่านจับใจความสำคัญประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยใช้แบบฝึกทักษะประกอบแผนการจัดการเรียนรู้แบบฝึกละ 3 คาบ /สัปดาห์ ลักษณะของแบบฝึกทักษะประกอบด้วย ส่วนนำเสนอเนื้อหา ส่วนการฝึกปฏิบัติเพื่อความชำนาญ และส่วนการวัดและประเมินผล ซึ่งมีกระบวนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือด้วยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความตรงตามเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน แล้วนำมาปรับปรุง จากนั้นทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดห้วยจรเข้วิทยาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ดำเนินการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ ขั้นการทดสอบ 1:1 E_1/E_2 เท่ากับ 72.22/55.55 ขั้นการทดสอบกลุ่มเล็ก E_1/E_2 เท่ากับ 77.00/73.93 และขั้นการทดสอบภาคสนาม E_1/E_2 เท่ากับ 82.16/81.17 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบปรนัยวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 50 ข้อ 4 ตัวเลือก ผู้วิจัยกำหนดโครงสร้างของแบบทดสอบลักษณะการวัดความจำและความรู้ความเข้าใจ จำนวน 12 ข้อ การนำไปใช้ จำนวน 12 ข้อ การวิเคราะห์ จำนวน 10 ข้อ การสังเคราะห์ จำนวน 8 ข้อ และประเมินค่า จำนวน 8 ข้อ มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพด้วยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความตรงตามเนื้อหา จำนวน 5 ท่าน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .67-1.00 ค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.34-0.78 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20-0.52 และค่าความเชื่อมั่น KR_{20} เท่ากับ 0.84

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที

ผลการวิจัย

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะปรากฏดังตารางที่ 1 - 2

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองด้วยสถิติทดสอบที

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	S	t
กลุ่มทดลอง	30	16.23	2.48	
กลุ่มควบคุม	29	16.17	2.74	.08

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ก่อนการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ เท่ากับ 16.23 คะแนน และกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ เท่ากับ 16.17 เมื่อเปรียบเทียบด้วยสถิติทดสอบที่พบว่า ก่อนการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญไม่แตกต่างกัน ดังนั้น กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจึงมีคุณสมบัติและความเท่าเทียมเหมาะสมที่จะจัดกระทำเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

การทดลอง	n	$\bar{x}$	S	$\bar{d}$	$S_{\bar{d}}$	t
ก่อนการทดลอง	30	16.23	2.48	26.40	.43	61.39*
หลังการทดลอง	30	42.63	2.49			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญก่อนการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะเท่ากับ 16.23 คะแนน และหลังการเรียน เท่ากับ 42.63 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบด้วยสถิติทดสอบที่พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้คือร้อยละ 80 อ้างอิงตามเกณฑ์ การหาประสิทธิภาพ E_1/E_2 ตามเกณฑ์ 80/80 ปรากฏดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ด้วยสถิติ ทดสอบที่

การทดลอง	n	$\bar{x}$	S	t
หลังการทดลอง	30	42.63	2.49	5.74*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ภายหลังจากการเรียนรู้ด้วยแบบฝึกทักษะนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญเท่ากับ 42.63 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 80 ด้วยสถิติทดสอบที่ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมภายหลังจากทดลองปรากฏดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองด้วยสถิติทดสอบที่

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{x}$	S	t
กลุ่มทดลอง	30	42.63	2.49	3.72*
กลุ่มควบคุม	29	39.66	3.53	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ เท่ากับ 42.63 คะแนน และนักเรียนกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ เท่ากับ 39.66 คะแนน เมื่อเปรียบเทียบกับสถิติทดสอบที่พบว่า หลังการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลโดยนำเสนอตามสมมติฐานการวิจัยได้ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของรัตนภรณ์ คล่องแคล่ว (2548: บทคัดย่อ) ได้ใช้แบบฝึกทักษะพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากการใช้แบบฝึกทักษะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

มีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับการวิจัยของณัฐชา อักษรเดช (2554: บทคัดย่อ) ที่พบว่าภายหลังการใช้แบบฝึกทักษะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของนิรติศัย สุดเพาะ (2555: บทคัดย่อ) ที่พบว่า ภายหลังการใช้แบบฝึกทักษะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการวิจัยของนงเยาว์ ทองกำเนิด (2558: บทคัดย่อ) ที่พบว่า ภายหลังการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่าก่อนการใช้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับแนวคิดของชาวณิ คำเลิศลักษณ์ (2542: 37) และ ประไพ ปลายเนตร (2543 อ้างถึงใน พัชรา พราหมณี, 2549: 51) ที่กล่าวว่า แบบฝึกทักษะสามารถตอบสนองต่อความต้องการและความแตกต่างระหว่างผู้เรียนได้ดี เนื่องจากผู้เรียนสามารถใช้เวลานอกชั้นเรียนเพื่อฝึกทักษะและเพิ่มเติมความรู้โดยเฉพาะทางภาษา ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จการเรียนด้านทักษะทางภาษา และเกิดความภูมิใจต่อตนเอง

2. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของตัวแปรต้นด้วยการเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ ภายหลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 2 ที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของศิริพร กอนวงค์ (2548: บทคัดย่อ) พัชรา พราหมณี (2549: บทคัดย่อ) นริศรา สุนทรราช (2554: 29-37) ศศิธร สุริยวงศ์ และวิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2555: 103) และนงเยาว์ ทองกำเนิด (2558: บทคัดย่อ) ที่ใช้แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความสำคัญ โดยพบว่า ภายหลังการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะนักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของสำลี รักสุทธี (2553: 31) ที่กล่าวว่าแบบฝึกทักษะมีข้อดีในการตอบสนองการเรียนรู้อันส่วนบุคคล ทั้งได้ทบทวนเนื้อหาที่เรียนมาแล้วอย่างเป็นระบบ ได้เพิ่มทักษะความชำนาญด้านการเรียนแก่ผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามระดับความสามารถตามความต้องการ และตามความสนใจ อีกทั้งแบบฝึกทักษะยังเร้าและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญ ของนักเรียนกลุ่มทดลองสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อีกทั้งกระบวนการพัฒนาแบบฝึกทักษะยังเป็นไปตามแนวคิดของ Seele & Glasgow (1990: 3) ที่ได้วิจัยรูปแบบการพัฒนาแบบฝึกทักษะที่มีคุณภาพว่าต้องมีการวิเคราะห์เนื้อหาและลักษณะผู้เรียน โดยแบบฝึกทักษะเหมาะสมกับวิชาที่ต้องการ

พัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะ ทั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายผลสนับสนุนเพิ่มเติมได้ว่า การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาคุณภาพเครื่องมืออย่างเป็นระบบ มีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ที่มีความชัดเจนของเนื้อหา มีการนำเสนอโมโนทัศน์สำคัญของเนื้อหา และการฝึกปฏิบัติที่หลากหลาย ซึ่งเป็น การตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับหลักการเรียนรู้ของผู้เรียนวัยนี้ที่ว่าพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่มีปฏิสัมพันธ์ต่อบุคคล ตลอดจนมีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมในแต่ละวัยจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพและสูงสุดของพื้นที่การเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยา เช่น เพียเจต์ (Piaget) ธอร์นไดค์ (Thorndike) และสกินเนอร์ (Skinner) เป็นต้น

นอกจากนี้ แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้นได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญทั้งด้านเทคโนโลยีการศึกษาที่เน้นการสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะ ผู้วิจัยพัฒนาโดยการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะตามเกณฑ์ E_1/E_2 ตามเกณฑ์ 80/80 แบบฝึกทักษะจึงมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนานักเรียนกลุ่มทดลองให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3. การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของตัวแปรต้นด้วยการเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อ 3 ที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติคุณ รัตนเดชกำจาย (2542: บทคัดย่อ) ที่ได้ใช้แบบฝึกทักษะพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องมาตราตัวสะกดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องมาตราตัวสะกดสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของเจษฎา บุญมาโฮม และจันทราทิพย์ อภัยวงศ์ (2558: บทคัดย่อ) ที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องโคลงสี่สุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยแบบฝึกทักษะ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องโคลงสี่สุภาพสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการวิจัยของ Qi (1994: 26) ที่พบว่านักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับไวยากรณ์ดีกว่าการเรียนการสอนแบบปกติ

ผลของการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องแนวคิดของกรมวิชาการ (2542 อ้างถึงใน จิราภรณ์ ฉัตรทอง, 2545: 20) ที่อธิบายว่า แบบฝึกทักษะเป็นการสอนที่ดีกว่าในหลาย ๆ วิธีที่สอนตามปกติ เพราะสามารถทำในสิ่งที่ยากให้ง่าย น่าสนใจ และผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมซ้ำ ๆ ย่อมทำให้เกิดความรู้และความเข้าใจที่แม่นยำสามารถเรียนได้ดีกว่า และเร็วกว่าการสอนปกติ ทั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปราย

สนับสนุนผลการวิจัยได้ว่า แบบฝึกทักษะที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้สร้างและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ลักษณะของแบบฝึกทักษะในครั้งนี้สอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของผู้เรียนที่ต้องการเรียนรู้ ด้วยการลงมือปฏิบัติ สามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียน ทั้งมีความสุขในการเรียน กอปรกับธรรมชาติของวิชาภาษาไทยซึ่งเป็นวิชาทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ซึ่งลักษณะดังกล่าวสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนวัยนี้เป็นอย่างดี แนวคิดนี้สอดคล้องกับพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ผู้วิจัยสังเกตพบว่า ขณะเรียนนักเรียนศึกษาบทเรียนอย่างตั้งใจ มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนานและเอื้อต่อการเรียนรู้ นักเรียนช่วยกันคิดหาคำตอบเนื้อหาในบทเรียน ซึ่งถือเป็นผลดีที่เปิดโอกาสให้ผู้ได้มีส่วนร่วมการปฏิบัติกิจกรรม จึงเป็นเหตุให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญสูงกว่ากลุ่มควบคุม

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า แบบฝึกทักษะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญได้ ดังนั้น หากนำแบบฝึกทักษะไปใช้ครูผู้สอนต้องมีความรู้เกี่ยวกับการใช้แบบฝึกทักษะ และควรมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญโดยนำแบบฝึกทักษะไปพัฒนา นักเรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้ล่าช้า หรือมีความสนใจในการเรียนต่ำ
2. การวิจัยครั้งนี้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางเรียนวิชาภาษาไทยเรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของแบบฝึกทักษะที่ 3 การอ่านจับใจความสำคัญจากนิทานซึ่งเป็นการบูรณาการการอ่านจับใจความสำคัญประเภทร้อยแก้วและร้อยกรองมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับแบบฝึกทักษะที่ 1 และ 2 ดังนั้นควรพัฒนาแบบฝึกทักษะที่มุ่งเน้นการบูรณาการการอ่านจับใจความสำคัญประเภทร้อยแก้วและร้อยกรอง เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นกับผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าแบบฝึกทักษะสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางเรียนการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญได้ ดังนั้น จึงควรนำแบบฝึกทักษะไปใช้บูรณาการกับวิชาอื่น ๆ ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในลักษณะการอ่านจับใจความสำคัญเนื้อหาความสำคัญของสาระการเรียนรู้ที่เรียน
2. ผู้วิจัยคิดเห็นว่าการสร้างชุดการเรียนรู้ที่ใช้แบบฝึกทักษะเป็นนวัตกรรมหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพการเรียนรู้

สรุป

แบบฝึกทักษะมีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนกลุ่มทดลองให้สูงกว่าก่อนเรียนและสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

เอกสารอ้างอิง

- กันต์ดนัย วรจิตติพล. (2542). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏนครปฐม จังหวัด นครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กิตติคุณ รัตนเดชกำจาย. (2542). ผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเรื่องมาตราตัวสะกดของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะเสริมทักษะกับสอนโดยวิธีปกติ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิราภรณ์ ฉัตรทอง. (2545). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาหยัน อิมสำราญ. (2547). ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เจษฎา บุญมาโฮม และจันทราทิพย์ อภัยวงศ์. (2558). รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องโคลงสี่สุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนสระยายโสมวิทยาด้วยแบบฝึกทักษะ. นครปฐม: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เชาวณี คำเลิศลักษณ์. (2542). การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนดรุณราชบุรี อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษา ต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐชา อักษรเดช. (2554). การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นงเยาว์ ทองกำเนิด. (2558). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นริศรา สุนนทราช. (2554). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารสิ่งแวดล้อมศึกษา – สสศท., 2 (4), 29-37.
- นิรติศัย สุดเพาะ. (2555). การสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พัชรา พรหมณี. (2549). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ครุศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- รัตนาภรณ์ คล่องแคล่ว. (2548). การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความสำคัญวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้แบบฝึก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วรรณิ โสมประยูร. (2553). เทคนิคการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้าวิชาการ.
- วันเพ็ญ คุณพิริยะทวี. (2548). การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศศิธร สุริยวงศ์ และวิจิต สุรัตน์เรืองชัย. (2555). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความสำคัญโดยใช้แผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 8 (1), 103-112.
- ศิริพร กอนวงศ์. (2548). ชุดฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร ลิ้มตระการ. (2541). การอ่านภาษาไทย ในเอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ลำลี รักสุทธิ. (2553). คู่มือการจัดทำสื่อวัตกรรมการเรียนรู้ออนไลน์. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2545). **หลักวิธีสอนอ่านภาษาไทย** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรีย์รัตน์ บำรุงสุข และคณะ. (2558). **ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร** (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เอกรินทร์ สิมหาศาล. (2546). **การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมินตามสภาพจริง**. กรุงเทพฯ: นู๋คพอยท์.
- Qi, X. (1994, November). Consciousness raising in ESL writing: Its effects on the syntactic skills and writing proficiency of university students. *Dissertation Abstracts International*, 50 (1), 24–40.
- Seele, B. & Glasgow, Z. (1990). **Exercises in instructional design**. Calumet, Ohio: Merrill Publishing Company.